ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

V Обикновенно Народно Събрание

(трета редовна сессия).

ОТВАРЯНИЕ И I ЗАСѢДАНИЕ, НЕДѢЛЯ 22 ОКТОМВРИЙ 1889 ГОДИНА.

(Начало въ 3 часа слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на подпрѣдсѣдателя г-на П. Славкова).

Часътъ по 3 послѣ пладне 21 топовни гърмѣжи прѣдизвѣстиха тръгването на Негово Царско Височество за въ Нар. Събрание. Отъ Двореца до Нар. Събрание бѣ нареденъ въ шпалиръ Софийский Гарнизонъ съ знамената и музикитѣ си, а до входа на Нар. Събрание бѣ поставена една рота почетенъ караулъ да прѣчѣка Негово Царско Височество. Шествието отъ Двореца до Нар. Събрание бѣ наредено, споредъ программата за откриването на Събранието по слѣдующий редъ:

Едно отдѣление конни стражари.

Софийский Градоначалникъ на конь.

Два взвода отъ Конвоя на Негово Царско Височество.

Княжески берейторъ.

1-ва кола: Флигелъ Адютантитѣ на Негово Царско Височество.

2-ра кола: Т. Т. П. П. Оберъ-Хофмаршалъ и Началника на Канцеларията на Негово Царско Височество.

Шталмейстера на Негово Царско Височество на конь.

Негово Царско Височество въ каляска.

Отъ дѣсно на Княжеската каляска Столичний Комендантъ на конь.

Отъ лѣво на Княжеската каляска Флигелъ-адъютанта, Командиръ на Собственний на Негово Царско Височество Конвой, на конь.

Два взвода отъ конвоя на Негово Царско Височество.

Софийский гарнизонъ, съ знамена и музики, бѣха поставени въ шпалиръ отъ Двореца до Нар. Събрание.

Една рота почетенъ караулъ дочѣка Негово Царско Височество до входа на Нар. Събрание.

Подпрѣдсѣдателя и бюрото посрѣщнаха Негово Царско Височество на придвѣрието у входа на Нар. Събрание.

Пристиганието на Негово Царско Височество се съобщи на Нар. Събрание отъ единъ квесторъ на Нар. Прѣдставителство.

Негово Царско Височество влѣзе въ залата на Нар. Събрание всрѣдъ шумни ржкоплѣскания и викове «урра!» прѣдшествуванъ отъ Подпрѣдсѣдателя и Квесторитѣ и послѣдванъ отъ Министерский Съвѣтъ и отъ гражданската и военната Си свита.

Като се възкачи на прѣстола Негово Царско Височество произнесе слѣдующото слово за откриването сессията на Народното Събрание:

«Господа Прѣдставители!

Честитъ се считамъ, че първия Мой Господарственъ актъ, слѣдъ завръщанието Ми отъ едно кратко пжтуване вънъ отъ границата, — което даде блѣстящо доказателство за уякчаването въ Възлюбленното Ми Отечество създаденото отъ народа дѣло и принципитѣ, които прѣдставлявамъ, — е да Ви видя и да Ви поздравя съ добрѣ дошле въ Столицата.

Господа Прѣдставители!

Отварянието на сегашната сессия има голѣмо и важно значение както за Мене, така и за народа Ми; защото отъ какъ България сжществува, като самостоятелна държава, сега е първъ пжть Народно Събрание да е доживѣвало до трета редовна сессия, която да бжде отворена отъ Държавний Глава. Това събитие само е необоримо доказателство за добрия редъ и тишина, които царуватъ въ страната и за напрѣдъка и задоволството на Любимия Ми народъ. И дѣйствително отъ встжпването Ми на Български прѣстолъ страната до толкова се е повдигнала напрѣдъ, успѣхитѣ ни въ всѣко отношение станаха толкова очевидни, щото Български

народъ не само спечели симпатиитѣ на образований свѣтъ, но и прѣдизвика похвали отъ устата на единъ отъ най-доблѣстнитѣ и мѫдри Монарси, а така сѫщо — и отъ много знаменити Европейски цьржавни мѫжье. Тия добри отзиви не малко ще помогнѫтъ за окончателното въстържествуване на нашето право дѣло.

Господа Прѣдставители!

Съ удоволствие констатирамъ, че дьржавата Ни се намира въ най добри отношения съ близосѣднитѣ и другитѣ Намъ приятелски дьржави и убѣденъ съмъ, че съ съдѣйствието на правителството Ми тия отношения всѣкидневно ще се подобряватъ и уякчаватъ.

Господа Прѣдставители!

Въ течението на тая година направиха се доста важни работи, които твьрдѣ много ще помогнѫтъ за развитието на силитѣ и богатството на страната: така, вотираната отъ Васъ въ миналата сесия желѣзнопѫтна линия Бургасъ — Ямболъ се почна, да се строи и за скорошното ѝ свьршване сѫ взети нуждитѣ мѣрки, почнаха се изучванията за постройката на портоветѣ въ Бургасъ и Варна и за желѣзнопѫтната линия Каспичанъ-Търново-София-Кюстендилъ, сключи се заемъ за тридесеть милиона златни лева и се взеха надлѣжнитѣ мѣрки за удовлетворение на сѫществующитѣ нужди на войската ни.

Господа прѣдставители!

Правителството Ми е изработило и ще прѣдстави на Вашето просвѣтено изучване и удобрение слѣдующитѣ законопроекти:

1) Законопроектъ за полицията,
2) Проектъ за избирателенъ законъ,
3) Законопроектъ за наслѣдството,
4) Законопроектъ за настойничеството,
5) Законопроектъ за носение тегобата на военната служба,
6) Проектъ за Военно-Сѫдебенъ Законъ, и
7) Законопроектъ за пощитѣ и телеграфитѣ.

Господа Прѣдставители!

Като съмъ увѣренъ, че ще обьрнете нуждното внимание както върху горнитѣ законопроекти, така и върху другитѣ, които ще Ви прѣдстави правителството, и като призовавамъ Божието благословение върху всичкитѣ Ваши дѣла и начинания, обявявамъ третата редовна сесия на петото Обикновенно Народно Събрание за открита.

Ст. София, 22 Октомврий 1889 год.

Фердинандъ.“

Тронното слово се посрѣщна отъ шумни рѫкоплѣскания и продължително «ура!»

Министерский Съвѣтъ стоѣше отъ дѣсната страна на Прѣстола, а гражданската и военната свита — отъ лѣвата страна на Негово Царско Височество.

Слѣдъ откриването на сесията, Негово Царско Височество се завьрна по сѫщия редъ въ Двореца.

Излизанието на Негово Царско Височество отъ Народното Събрание се извѣсти съ топовенъ салютъ отъ 21 гърмѣжа.

Музикитѣ свиреха народний гимнъ.

Слѣдъ излизанието и испращанието на Негово Царско Височество прѣдставителитѣ сѣднаха на мѣстата си, а подпрѣдсѣдателя на Нар. Събрание г-нъ П. Славковъ зае прѣдсѣдателското мѣсто.

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отваря. Г-нъ секретарь Градинаровъ ще прочете списъка на г-да прѣдставителитѣ, за да се види, кой присѫтствува и кой отсѫтствува отъ днешното засѣдание.

Секр. Градинаровъ: (Чете списъка). Отсѫтствуватъ:

Янаки Нейковичъ, К. Поповъ, Х. В. Холевичъ, Юр. Ивановъ, Н. Станевъ, Ст. Кьойбашиевъ, Ив. Стойновъ, П. Мецовъ, Д. Стояновъ, Гр. Начевичъ, К. Стоиловъ, Хр. Ивановъ, Н. Мариновъ, Д. Караивановъ, Ц. Добревъ, П. Сивчевъ, К. Калчовъ, Юр. Маноловъ, П. Калайджиевъ, Г. Ранчевъ, И. Маджаровъ, Г. Черневъ, С. Тѫпчилещовъ, Г. Ангеловъ, Ст. Сердаровъ, Г. Х. Сминовъ, А. Радевъ, Я. Георгиевъ, Хасанъ Бей, Х. М. Цековъ, Т. Ц. Зайковъ, Д. Златевъ, Д-ръ Стефановъ, Т. Станчовъ, И. Богдановъ, Ф. Симидовъ, С. Гиговъ, К. Кафеджиски, И. Щрьбановъ, Я. Ангеловъ, Н. Даскаловъ, Г. Крьстевъ, Еф. Друмевъ, Г. Цанковъ, Я. Поповъ, Т. Кесяковъ, Ив. Саллабашовъ, Хр. Никифоровъ, И. Х. Мустафовъ, З. Исмаиловъ и Д. Митовъ.

Прѣдсѣд.: Отъ 286 прѣдставители въ днешното засѣдание отсѫтствуватъ 52-ма, а присѫтствуватъ 234, значи има законното число прѣдставители, за да се отвори засѣданието.

На дневенъ редъ нѣма нищо. (Става на крака). Г-да прѣдставители! (Всички прѣдставители ставатъ на крака). Извѣстно ви е за смьртьта на нашия добръ Прѣдсѣдатель и вѣренъ синъ на Отечеството ни. Понеже става дума за покойния, нека кажемъ и сега: «Богъ да го прости!» (Всички прѣдставители казватъ: «Богъ да го прости!» и сѣдатъ).

Г-да прѣдставители! Мѣстото за прѣдсѣдатель на Народното Събрание е вакантно и, както други пѫть, тъй и сега, избора на прѣдсѣдателя на Нар. Събрание стои на първо мѣсто. За това бюрото прави прѣдложение, щото избора да стане още днесь. (Гласове: Прието). Приема ли Нар. Събрание прѣдложението на бюрото? (Гласове: Приема). Който го не приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи, избора ще стане сега.

И други пѫть при избирание прѣдсѣдатель на Народното Събрание изборътъ е ставалъ съ тайно гласоподаване, за това и сега сѫщото ще стане.

Моля г-да квесторитѣ да раздадѫтъ на г-да прѣдставителитѣ книги за бюлетини. (Гласове: 5 минути отдихъ). Давамъ 5 минути отдихъ.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава.

Нуждно е, г-да прѣдставители, да се изберѫтъ двама квестори, които да поематъ отъ г-да прѣдставителитѣ бюлетинитѣ и да ги скрепятъ съ подписитѣ си и двама провѣрители.

Какъ желае Нар. Събрание: Г-да представителитѣ ли да прѣдлагатъ лицата, или бюрото? (Гласове: Бюрото). Който не желае да се прѣдлагатъ отъ бюрото, да си вдигне рѫката. (Никой

не вдига). Значи, както г-да квесторитѣ, тъй и г-да прѣдставителитѣ, ще се прѣдлагатъ отъ Бюрото.

Отъ г-да квесторитѣ се прѣдлага, г-нъ Калчо Пасковъ. Който го не приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи, приема се.

Прѣдлага се г-нъ Дюкмеджиевъ. Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи, приема се.

За провѣритель се прѣдлага г-нъ Трайчо Китанчовъ. Който го не приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлага се и г-нъ Юрданъ Симеоновъ. Който го не приема, да си вдине рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Моля г-да Квесторитѣ и Провѣрителитѣ да си заематъ мѣстата.

Г-нъ Секретарь Градинаровъ ще прочете списъка име по име и г-да Прѣдставителитѣ, ще подаватъ бюлетинитѣ си.

Секр. Градинаровъ: (Чете списъка, а г-да Прѣдставителитѣ единъ по единъ подаватъ бюлетинитѣ си).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Моля г-да Прѣдставителитѣ да се обаждатъ, когато ги извика г-нъ Секретарьтъ и да подаватъ бюлетинитѣ си. За да може да се прави отмѣтка на тия г-да Представители които отсѫтствуватъ.

Секр. Градинаровъ: (Продължава четението на списъка).

Прѣдсѣд.: Ще се прочетътъ повторно имената на тия г-да Прѣдставители, които по напрѣдъ не сѫ чули имената си.

Секр. Градинаровъ: (Чете повторно имената на Прѣдставителитѣ които при пьрвото четение не сѫ подали бюлетинитѣ си).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Отъ 285 Прѣдставители гласували сѫ 236; 46 Прѣдставители отсѫтствуватъ. Моля г-да преброителитѣ, да прѣброятъ бюлетинитѣ. (Бюлетинитѣ се прѣброяватъ и излизатъ 236).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Отъ 236 гласувачи 160 гласа е получилъ Славковъ, 74 Д-ръ Стоиловъ и единъ празенъ бюлетинъ. (Рѫкоплескание).

Благодарѫ г-да Прѣдставителли за честьта и довѣрието, което ми пюказахте като ме избрахте за прѣдсѣдатель на Нар. Събрание. Както въ врѣмето на моето подпрѣдсѣдателство, така и за напрѣдъ ще се старая да оправдая довѣрието, което ми давате; ще рѫководя и за напрѣдъ безпристрастно работитѣ на Събранието. (Рѫкоплескание).

Друго нѣма какво да сѫ разглѣжда днесь. Имали нѣкой отъ г-да Прѣдставителитѣ да прѣдлага нѣщо? . . . .

Юрданъ Симеоновъ: Прѣдлагамъ за идущето засѣдание да се тури на дневенъ редъ четението на законопроекта за полицията.

М-ръ Тончевъ: Азъ ще моля да се тури на дневенъ редъ четението на законопроектитѣ за настойничеството и наслѣдството.

М. Коновъ: Прѣдлагамъ да се тури на дневенъ редъ избирание коммиссия за провѣрката на Ловчанскитѣ избори.

Юр. Симеоновъ: Да се тури на дневенъ редъ избирането на подпрѣдсѣдатели.

Прѣдсѣд.: За идущий дневенъ редъ ще имаме: прѣдложението отъ г-на Юр. Симеоновъ, — да се чете законопроекта за полицията; прѣдложението на г-нъ м-ръ Тончевъ, за четение законопроектитѣ за настойничеството и наслѣдството; прѣдложението отъ г-на Конова, — избирание коммиссия за провѣрка на Ловчанскитѣ избори и прѣдложението на г-на Юр. Симеонова — избирание подпрѣдсѣдатели на Нар. Събрание.

Засѣданието се вдига.

(Закрито въ 5 часа и 40 минути слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **П. Славковъ.**

Секретари:
Зах. Градинаровъ.
Ив. Златаревъ.
Геор. Пѣневъ.
Антонъ Байчовъ.

Секретари:
Ив. Халачовъ.
Иор. Симеоновъ.
Д-ръ Сарѫ-Ивановъ.
Христю Лѣкарски.
Дим. Петковъ.

Ревизоръ на Стенографическото Бюро при Нар. Събрание: **Д. Иовевъ.**